

La Veu de la Comarca

Setmanari Regionalista de Tortosa

PUGNA PRO PATRIA

NUM. 100

ANY II.

LA CATALUNYA QUE VOLÉM.—«Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de las regions germanas.—Estimada per son valer al exterior y temuda per sa forsa. Acullit com a propi al foraster que á trevallar hi vinga. Y á manar y á cobrar, á fer lleys y á judicar, cada hú á casa seva, que prou hi té que fer pera ent'adreshi. Els empleats de l'erra y pochs, actius y inteligents.—Ennoblida, altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y de Reys.—Las universitats y escoles tornadas a son esser: obradors d'avenços de la ciencia y planter de filosofias y juristas. A fora la ensopida rutina.—Intimament unida á la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seriament religiosa y ilustradament tolerant.—Repoplades las montanyas per grans boscos, trecant pels singles els corredors enginyos moderns, trayent del terrer y de las minas els fruits y minerals. Las aguas de sos rius saltant de resclosa en resclosa movent enginyos del treball.—Conservats com reliquias els monuments arrurats o antichs y alsarne d'un art fill llegítim del antich criat en els avensos actuals. Voltar les vellas poblacions históricas de populoses y amplias ciutats modernas.—Ports oberts als productes de tots llochs; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil á la Patria y al obrer intervidre en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.—Volém deixar á nostres fils aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats.—Pera lo tenirho tenim lo precis: Força, riquesa y inteligença. Reprimim el vici del egoisme y exaltèm la virtud que á cap ens manca: L'amor á la Patria.»—LLUIS DOMÈNECH Y MUNTANER

PREUS DE SUSCRIPCIO.

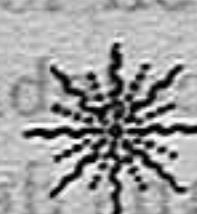
Tortosa al mes. . . . . 0'50
Fora semestre. . . . . 3'00

DIRECCIÓN Y REDACCIÓN

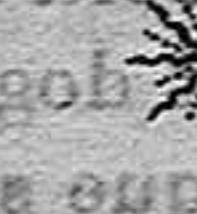
Carrer del Parque, N.º 8.

Tortosa 3 Desembre de 1904.

La Redacció no fa seus los conceptes ni contenuts dels articles firmats ó copiats.

S. Maria Immaculada Patrona de Catalunya

LA REDACCIÓ DE «LA VEU DE LA COMARCA» LI TRIBUTA FERVENT HOMENATJE AB MOTIU DEL QUINQUAGESSIM ANIVERSARI DE LA PROCLAMACIÓ DOGMÀTICA DE SA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.

SANTORAL

Diumenge 4, II Advent. S. Pere Crisólech y sta. Bárbara v. m.—(I. B.)—Dilluns 5, S. Sabas ap. y sta. Crispina mr.—Dimarts 6, S. Nicolau de Bari, arq. de Mira.—Dimecres 7, S. Ambròs b. y dr.—Dijous 8, La Immaculada Concepció, de N.ª S.ª, patrona de Espanya y sas Indias.—I. P., visitant una iglesia baixa l'advocació de N.ª S.ª.—Absol. general en la Mercé.—B. P. S. Joan de Deu.—Divendres 9, Sta. Leocadia vg. mr.—Dijuni.—Disapte 10, N.ª S.ª de Loreto y sta. Eularia de Mérida vg. mr.—Dijuni.

La Perservada⁽¹⁾ y Tortosa

Pecas son las noticias certas, qu'es conservan dels primers temps del Cristianisme aqui Tortosa, respecte el culte y veneració dels seus habitants envers la Verge Maria y menos durant la dominació dels moros; no sucedeix lo mateix desde que tórnà á ser cristiana l'any 1148, mercés als catalans que capitanejats per lo Comte de Barcelona En Berenguer IV, li trençan las cadenes ab que la tenian cautiva los enemis de la nostra Patria y de nostra Fé, que al veures lliures los tortosins, axecan deseguida una capella qu'ha de ser

⁽¹⁾ Aqui Tortosa lo nom de Perservada es sinònim del de Immaculada qu'es el nom que fou ans coneguda á Catalunya.

després la Seu dedicada á la Mare de Déu de las Estrelles, qu'es la Verge que coronada d'estrellas, las novas generacions l'hi han de dir la Perservada ó Immaculada.

Ab la reconquesta de Tortosa, comença doncs la devoció á la Perservada y quiesap si las matronas tortosinas que ab son valor y abnegació salvaren á Tortosa de que tornés á caure en poder dels alarbs ja la invocaren al anar a morir per la Patria. Restindria d'estrany, per quan, arran de la reconquesta Tortosa ja tenia devoció á la Immaculada segons consta en l'Arxiu de la Seu en la recopilació nomenada «Los Codices de la Catedral de Tortosa», publicada per l'ilustre Canonje Doctoral y Archivé de la Seu D. Ramón O'Callaghan, que diu qu'es conserva un Missal de ultims del sige XI, en el que «se ven algunas notas de musica referentes á la Misa de la Concepción de Santa María». Así designa este Missal dicha festividat.

En el mateix Arxiu se'n conserva un altre de Missal de la mateixa data, que va acompanyat d'un calendari en el que hi ha senyalada la festa de la Purísima, lo que prova venia celebrarla la festivitat anyalment y molt ans que'l resto de Catalunya, perque segons una escritura poc temps fa donada á llum, la institució de la esmentada festa en el bisbat de Barcelona, no va començar fins l'any 1281 per lo Sr. Bisbe D. Arnau de Gurb que senyalà la diada del 4 de Novembre de cada any pera celebrarla.

L'any 1456 las Cors Catalanas van acordá s'imposés pena de dese-

rro, a tots los que impugnessin da creença de la Immaculada Concepció, ab quin motiu, se celebraren grans festas que estan descrites en una acta capitular en la Sén de Tortosa, y en lás que rebe el jurament lo Sr. Arquebisbe de Tarragona y predicá lo Sr. Bisbe de Tortosa D. Lluís Tena, per lo mateix motiu, aquí també se ferèn grans festas, segons consta en l'acta capitular del 4 de Desembre de 1618 que acontinuació exactament copiem.

«Com en esta iglesia se tinga major obligació que en altres, de celebrar y solemnizar la mateixa alegría, y per la mateixa causa, així per estar fundada a invocació de nostra Senyora, com es en particular per la señalada merce que nostra Señora fou servida á esta iglesia y ciutat, en baixar del cel y deixar de sa divina ma en ella la Santa Cinta. Per so deliberaren, que en la present iglesia se fassen festes en honor y gloria de nostra Senyora, per las soredites rahons, y que se fasse embaixada a la present Ciutat, perque si voldrà per sa part fer las mateixes demostracions, gastan tot lo que sia menester, y fetes que sian se fassa memoria y exemplar, pera que en lo es devenir conste.»

L'any 1642 ab motiu de la guerra, Tortosa fou sitiada y logrò salvarse de caure en poder del enemic, mercé á la protecció que obtingué de la Purísima Concepció, quina imatge fou posada en lo badall de la muralla que havia lograt fer l'anemic y que era, pera ahont se pensaba poder entrar y allá lo senyor Bisbe D. Joan Bta. Beschi acompañat del poble

demanà á la Verge son socorro, prometen que si als deslluraba, estableria un convent dedicat a honrarla perpetuament bajj el nom de Convent de la Immaculada Concepció.

Als pocs moments de feta la plegeria l'anemic se retirà y en la muralla si empotra com a recort la imatge de la Verge, que abuy encara se conserva amagada davall de una mota de taperas, que l'han salvada talvegada de que fos profanada.

El vot se cumpli, aixecant el convent, avuy existen en el carre de Moncada, que tots coneixem bajj lo nom del Convent de la Purísima Concepció Victoria, si be ha sofrit algunes variacions, engrandintse ocupant la primitiva iglesia del gremi de San Antoni.

L'any 1648 las tropas franceses s'apoderaren de Tortosa atropellán y roban á dit virtuós Sr. Bisbe D. Joan B. Veschi, qui tenia escrita una obra que constaba de tres grans tomos describind el misteri de la Immaculada, quina obra segons diu lo historiador P. Berlanga, fou la prenda que mes va sentir li robessen las tropas franceses y en quina no dumptem, ne hauriam pogut treuren noticies interessantíssimas, tan de la devoció dels tortosins envers la Perservada com pera la historia de Tortosa en el temps compres entre el sige XII y l'any 1648.

L'any 1652 tanta era la devoció á la Immaculada que el Cabildo Catedral el dia 3 de Jené de dit any, va determiná pendre el seguent acort, que literalment a continuació copiem:

«Ques fassa constitució sobre la

defensa de la Immaculada Concepció de Maria Santíssima, Mare de Deu y Señora nostra, y que aquella hagen de jurar y juren totes les persones que obtindrán en la present Iglesia, Dignitats, Canonicats, Comensals, Diaconats, Subdiaconats, y altres beneficis, en lo ingres de la present Iglesia, y ans de donarsels possesió, així com juren tambe guardar les Constitucions de la present Iglesia. Y que disaparte primer vienen, á sis del corrent, per part y en nom del Capitol, Ciutat, y Clero, se jure dita defensa publicament, en lo Presbiteri de la present Iglesia, en ma y poder del Ilm. y Rvm. senyor Bisbe de Tortosa, present tot lo Capitol, Clero y Ciutat.

Llarc seria anar resenyant tots los fets y actes de devoció de Tortosa envers la Perservada, que s'han vingut fent desde aqueixa data fins els qu'es prepáran pera conmemorar lo cinquantesim aniversari de la proclamació del dogma de la Immaculada en quina data, també sobre sorti entre les demes ciutats marianes per les grans festes y extraordinaris actes ab que celebrá la proclamació de tan important dogma, si be qu'ella feya ja sigles que se ho havia imposat com a deber, per mitj del jurament prestat y que per lo tant la paraula del Papa no era per ella mes que la confirmació de una creencia que ja no tindria necessitat de jurar novament el defensara, perque com diu molt be l'eximi poeta lo Rd. D. Tomas Bellpuig:

*Cinquanta anys fa que'l Papa aclamaba
Sense taca a la Mare de Deu
Pá mitja sigla que'l mon ho duptava
Mes Tortosa fá sigles que ho creu.*

JOAN ABRIL GNAÑABENS.

A la Verge Immaculada

Un hymne de alabanza per l' ample espay s' escucha en l' espai central ob ressonan en los temples pregaries y oracions, esclaten entusiastes baix la blavenc volta aplausos fervorosos, visques atronadors.

Perquè la terra tota celebra eixa diada, fent que ab rabiós coratge braole tot l'infern? Lo mon avuy proclama la Verge Immaculada, graciosa, santa, pura, desde l' instant primer,

Maria Immaculada sens taca concebuda, Pio nove i gran Papa fa un temps va declarar, avuy un altre Pio gran dixra n' ha tinguda en festejá aquell dia, després de cinquanta anys.

Y peregrins á Roma van molts en romeria postrantsse fervorosos del Pare sant als peus, s' aplegan en congressos los devots de Maria, y ermities y santuaris visitan los fidels.

Los oradors y artistes, poetes y cantaires, dedican á la Verge se: obres y cançons, mil cantichs armoniosos re sonan per los ayres, y 'ls més senzills li entregan ditzos los seus cors.

De la impietat sectaria s'escutan les protestes ab que als fidels inrenta fer esgleyar d' espat, també Satán s' enuja contra d' aqueixes festes perque li cseou encare la nafra de son cap.

La humanitat dolenta vegé un raig d' espat, en mitj de sa ceguera, lluir entre 'ls estels; per ella n' es la Verge lo port debanandansa, de son vaixell la Verge n' es practic timoner.

¡Benhaje nostra Reyna, la Verge Immaculada, consol per los que ploran, salut pel malaltis! ¡Gloria á la que dels homes, n' es Mare y Ad- vocada, per tots tendra esperança d'un jorn sempre felis!

A. V.

La Verge á Catalunya

RECORTS HISTÓRICOS.

La diada de la Puríssima y molt particularment la que ab sagell de gloria marca la humanitat en les actuals festes del primer cinquantenari de la proclamació del Dogma de Maria Immaculada, te una solemnitat tal, que 's fa avuy en la terra lo que durant vint sigles se 'ns está inspirant en lo Cel per decret que, originantse en la ment divina, que 's eterna, se reproduheix en tot lo mon ab la mes grandiosa manifestació del cor humà, encés aquest al calor de les sàvies predicacions del Sants Pares y Doctors de la Iglesia. Heus-aquí lo verdader génesis d' aquesta gran solemnitat qu' abarca l' univers enter y molt essencialment la nostra nacionalitat, petita, pero gran com grans son sos pensaments y ses corals aspiracions.

Per això s' explica ja l' amor á la Mare de Deu en los primers temps del cristianisme, doncs tots los antecedents que nos han condutit per fruyt miraculos a prosternarnos devant de la Verge Santíssima, feren qu' aumentés eixe amor, aleshores casi nadiu, à mida que la humanitat, allissonada per tantes tiranies y desenganyos, plena de doloses esperances aixecava els ulls al Cel.

Perxò, encara que no ab tota la seva influencia, lo nostre espanyol estipendiari escomensa à veure la llum d' una esdevenidora independencia dins l' imperi romà, en plé sige III, gayrebé coincident en l' aparició de la Verge Monserratina en les platges de Barcelona; precursora y missatjera. Aquesta, de la prosperitat, avens y consolidació de la nació catalana.

Adhuc en plena dominació góthica y alarb, trobariem fets y costums d' amor á la Verge, pero no entrant en nosaltres aqueix propòsit d' investigació, passarém ben per alt les persecucions dels cristians en aquelles époques de salvatjisme y dirém qu' un cop formada la nostra nacionalitat en lo sige X, la iglesia de Jesucrist fou la que mes contribuhi á la civilisació y cultura moral del nostre poble, sovintment esmaperdut per les continues invasions dels mussulmans.

Feta la Reconquista, Catalunya inaugura la seva glorirosa tasca nacional y bé aleshores la empresa magna de la Confederació Catalana-Aragonesa y ab ella creix l' amor á les arts, á la literatura y al bon govern per mitj d' un llas de germanor entre l' element democratic, aristocratic y monarquie. L' amor á la Verge creix com una rumiguera y no son sols los monjos, la iglesia y 'l poble los propagadors de la fe mariana per tot arreu, sino que com á propi patrimoni defensen la Concepció de Maria Immaculada los nostres Comtes-Reys.

Y aquest amor de nostra terra vers la Mare de Deu se desenrotilla d' una manera desenvolta y decidida á Catalunya en los sigles restants. Papes, Reys, teolecs, sabis y poetes canten les glories de la Verge

Santíssima cercant la idea del Dogma d' uu modo providencial.

Recullir un per un los fets glorio-sos d' eixa filial devoció seria volguer espigolar tot d' un cop camps segats d' una extensió vastíssima, y com l' espay es curt y l' temps s' acurso, al rendir aquest homenatje á la Reyna del Cel, ens limitarem á fer publics los actes trascendentals que per llur resonancia, mereixen l' atenció en aquests moments de fausta recordansa.

Uns dels fets mes gloriosos de la edat mitja, es sense cap mena de dupte, l' acte portat á cap pel Rey d' Aragó D. Pere III el Ceremoniós, essent Infant hereu, y gobernador d' aquests Regnes per voluntat del seu pare, instituïnt ja á Barcelona la *Confraría de Nostra Santa Mare de la Casa del Rey* baix l' advocació de la Puríssima Concepció, pera 'ls de la seva real familia y empleats del Palau, quina institució va confirmar al esser Rey y que després aumentà y engrandi lo seu fill y successor don Joan I en 1380, permetent que fossen confreres de la mateixa los Consellers, Magistrats y families nobles de la ciutat. Ademés, va facultar als inscrits pera que 's poguessin reunir una vegada al any y prenguessin los acorts mes convenientis al culte de Maria Santíssima.

Mes tard los Reys D. Joan y don Martí proclamaren la Concepció de la Verge Santíssima, propagant la festa per tots los pobles dels seus Regnes. Lo darrer, al renovar en 26 d' Abril de 1408 lo decretat pel seu germà D. Joan, declará enemics del Estat á tots los que s' atrevessin á impugnar lo Misteri de la Immaculada Concepció, manant que fossin condemnats á mort los que, havent delinquit, no abandonessin los seus dominis dins lo terme de 30 dies.

Entre 'ls recorts marians de la nostra terra hi hem trobat també la ovirança del Dogma de la Immaculada en lo Concili de Bassilea, defensat patrioticament pel Bisbe de Tortosa D. Otho de Moncada en 1439, de quin decret se conserva al Arxiu d'aquesta Seu una copia autèntica. Així mateix ne podríem citar molts altres, com lo *Vot de defensa de la Immaculada Concepció en la Seu de Tortosa l' any 1652* y altres moltíssims actes, portats á cap per les Corts generals de Catalunya, en diferents époques, que vindrien á demostrar que 'ls catalans, com diu l' antiquari Ripoll, foren los primers en jurar en Corts aquest Misteri, feliment declarat Dogma de fe pel Papa Pius IX cinquanta anys endarrera.

Francesch Mestre Noé.
Tortosa, Desembre de 1904.

La Puríssima y Catalunya

No volém deixar passar una solemnitat tan gran pera l' Iglesia y la Patria, com ho es la diada, en la que cumpleixen cinquanta anys que fou proclamat el dogma de la Immaculada Concepció, sens dirne quatre paraules, qu'elles pregonin una vegada més lo molt que hi té Catalunya de glòria, per ser sa devoció á la Puríssima una de les pàgines d' or que

més honran l' historia del seu espirit cristià.

Pera assolir lo nostre intent podriam descapdellar-nos a la llarga, desde la gínessis de la nostra Nacionalitat; però renunciém a ferho, car aquest tivall ha de concretarse a article pera periodic. Passarém, doncs, a la lluixeria, reletant sol alguns detalls dels que diuen palesament, que la Nació Catalana es, potser la que més d'hora y ab més manifestacions ha dats testimonis de la seua fe en la creença de l'Immaculada Concepció.

En primer terme, posarem l' Iglesia de Catalunya, que ns donarà notes brillantissimes que confirmen la nostra thesis. De temps inmemorial, ja ans del sige XII, se cantava a la Catedral barcelonina: *Quobilet anno...., De puritate Virginis festivitas fit solemnis.* A la Catedral de Tarragona, en la *Gloria* per concessió de Lixte IV, s'hi deya: *Tu solus Sanctus Mariam preservasti: tu solus Dominus Mariam fabricasti: tu solus Altissimus Mariam sublimasti.* A las Catedrals tortosina, gironina y vigatana, també consta en lo martirologi respectiu, que s'hi celebrava la festa de la Puríssima, abans del sige XIII.

Los nostres reys, en segón terme, ab paraules y fets dignes de tot encomi, surten també en confirmació de la grandesa de la nostra Nacionalitat devant de l'Immaculada. En 874 lo nostre primer comte, Jofre 'l Pilós, se llansa a la reconquesta de la nostra Patria, y ans de posar son peu més enllá del Montserrat, hi deix la seua filla Raquilda com abadesa, pera que hi acobles un estol de verges en guarda y honor de la Moreneta, car aquesta era l'Immaculada que venia ha axafar lo cap del gentilisme, que rendia culte a l'imprudica Venus. Al monestir de Ripoll, bressol de la independencia catalana, y ahont los nostres primers Reys hi dixaren la flaire mística d' aquella època, profanament religiosa, també s'hi establí, desde el seu temps més primitiu, la festa de la Puríssima. Esdevé al non lo gran Rey en Jaume, capde brot dels de la nostra nissaga, y aquest, ab caràcters més decisius ja ens parla de la devoció a l'Immaculada, diu en sa Crònica: *Celebré la benaventurada Concepció de la Verge María, com nostra Royal Casa la celebra cada any, y la celebraren los nostres ilustres antepassats.* Pere III lo Ceremoniós, institueix en 1335, a la Catedral de Barcelona la Cofradía de l' Immaculada Concepció. Vé lo seu fill Joan I aumentá aquesta Cofradía y estableix en tot lo seu Reyna la festa de la Immaculada. En Martí l' Humà, en que s'estronca la dinastia reyal catalana, consolida aquesta festa ab la Reyna Cédula al Consell de Girona. En Joan II dona sus furs a Catalunya ab lo nom: *Conceptionis Beatae Marie Virginis.* Lo mateix En Ferran d' Antequera rey de la casa d' Aragó en l' assetge de Granada fa prometença de consagrar la mesquita més gran d'aquella ciutat a l'Immaculada.

Y entrém ara, en tercer terme, dins la vida del poble. Quan la discussió del misteri de l'Immaculada prenia més forsa per tota l'Europa,

lo poble català cantava en una de sos concòns.

Verge es puríssima la vostra Concepció

Fou per Den. e persuadida de tota la seva vi-

En les Constitucions Catalanes, sempre s'ha preservat la llengua i la cultura catalana, i sempre s'ha intentat que no es perdi la seva identitat i la seva memòria.

En les Constitucions Catalanes, tit. primer llib. 2.º s'hi disposa que 'ls impugnadors del misteri de l'Immaculada, sian tinguts per enemics del Rey y sufreixin les penes qu'aquets se 'ls dona. Parla en les Corts Catalanes tingudes en 9 d' Abril de 1456, sent rey Alfonso V de Aragó i E

sent rey Alfonso V lo diputad En Joan Margarit y diu: «No res me- nys, Senyor molt excel·lent, suplica aquesta Cort á vostra gran excel- lencia, que li placia voler otorgar les Constitucions e actes de Corts se- güens, so es, que ab loació, aproba- ció e consentiment de la present Cort, vulla fer constitució que no sia licit a alguna persona, de quansevol grau e estament sia, dins lo dit Prin- cipat aseverar, predicar e disputationar que la gloriosissima Verge María sia concebuda en pecat original, ni de tal cosa parlar o dogmatisar publi- cament o oculta, sots pena de per- petual exili». Mes encara. En 6 de

Febrer de 1625, los diputats catalans per unanimitat, proclaman Patrona de Catalunya a Maria Immaculada. 135 anys abans qu' En Carlos III hagués fet festes proclamant l' Immaculada Patrona d' Espanya, ja ho havia fet Catalunya.

Y prou de dates, que, realment. les exposades no tenen pas preu per a enaltir fins al pinnacle de la gloria a la nostra Catalunya, en lo misteri de la Puríssima Concepció.

Sols volém ara fer esment del gran filosop catalá, lo Doctor Il·luminat, Beat Ramón Llull, de qui s'ha demostrat ab argumentació clarividenta qu'ell, abans del Scot,

ja havia defensada l'Immaculada ab aquell celeberrim argument *potuit, decuit, ergo fecit*, que tan de renom ha dat al sabi franciscà d' Anglaterra. En les planes de *La Revista Indiana*, publicació ahont hi ha aplegats un esbart d' estudiósos filòsophs catalans. tots ells sacerdots, hi ha l'estampació d' aquest tan interessantissim y meritissim trevall de referència, y que ningú encara, que ho sapigam, ha refutat.

Y per final de tot, doncs comensém a ser massa llarcs, ¿voleu mot que personifiqui més la creensa en aquest misteri de l'Immaculada Concepció, com lo que té de temps inmemorial, lo poble catalá? Ell diu al senyalar aquesta diada de festa: *La Puríssima*. Y ab aquest nom, trasmés de generació en generació, ¿no s' hi veu la creensa fervorosa y sentida en lo qu' entranya 'l Misteri?

Lloat sia Deu, qui ha donat tanta
de gloria a la nostra may prou estimada Catalunya!

M. P. QUERALT.

NOTICIAS

LA VEU DE LA COMARCA es complau en donar la benvinguda y mil enhorasbonas a tots quants vingan a honrar ab sa presencia las festas que Tortosa dedicara á Maria Immaculada, en particular als poetas, musics y sabis que ab sos traballs y inteligencia han honrat y fet sorti victoriosa en la hermosa festa dels Jocs Florals la nostra estimada llengua, fentla guanyadora dels primers premis del Amor de la Fe y de la Patria, com també del art, que serveix pera fer sentir las emocions mes en-

| lairadas y mes intensas que pot ex-
| perimentá l'anima; la Musica.

D'una manera particular donem la nostra mes coral benvinguda, a ferm Apostol del catalanisme, a que desde la nostra infantessa havem tingut per Mestre, aprener d'ell a estimar a la Patria y a la Reyna de Catalunya, la Moreneta de Monserrat, en las fullas del setmanari que s'a ben trempada ploma ompli desde l'any 1878 al 1902, al Mestre en Gay Saber, al predicado de paraula enérgica, de pensaments enlairats y nobles, coberts de caritat y amor, al sabi Canonje de la Catedral Ausetana, al que son nom s'escriurá ab lletres d'or en lo llibre de las revindicacions de las llibertats de la Patria, el que com D. Jaume 1.º ha conquistat caps y cors pera Catalunya, menejan la ploma y la paraula en lloc de la massa y de la espasa, lo mol honorable Sr. D. Jaume Collell y Balsells.

Ben vinguts sian tots, repetim, a
abrilantá las festas que las Ars, las
Ciencias y la Fé, dedican a la Per-
servada.

El *Diario de Tortosa* en la edició del dimars fá public que la «Compañía Anónima de trabajos hidráulicos, vias etc. etc.,» concesionaria de las obras dels canals de reg del Ebro ha demanat al Exm. Sr. Ministro d' Agricultura una *prórroga indifinida* pera comensar las obras, prec que ha sigut denegat hi ara demana que llarga ó curta se n' hi concedeixi de *prórroga*.

Aqueixa tan importan noticia li ha comunicada al *Diario* lo Diputat á Cors per Roquetas lo Sr. Puigcer-ver, ab la que demostra, que's cuida ab interés de la marxa d'un concor-

que tanta importancia té per lo districte que representa, lo qual veyem molt ab gust y li agrahim.

Lo mateix diari creu, deurià totas las Societats protestar de semblant actitud y demanar al Ministre denegui tan àrbitraria pretensió, y fer si es menesté una oposició decidida y ferma que tingués ressò per tota la Comarca. Opiniò que tots los demés companys de premsa han aplaudit.

Mol bé ens sembla el pensament y la VEU está prompte á aportá son poc ó molt valer, afí de que s' acabi el que, el pais continuhi sent explotat y privat de regar ses terres, per los que amparats per lo poder del di-né, han vingut fent lo que 'ls ha con-vingut, si efectivament la esmentada Companyía recabés del Ministre ser atesa en sas pretensions, y aquei-xas fossin pera doná llargas á la construcció del canal.

Abuy ha de tení lloc a casa la Ciutat, una reunió de Alcaldes dels pobles compresos entre Tortosa y Flix, al objecte de posarse d'acord pera la construcció d'un ferro-carri de via estreta que uneixi Tortosa ab Flix passant per Gandesa, quina construcció es proposa á portar à cap una Companyia dins el terme de tres anys si las poblacions interessa-das li cedeixen debades tots los te-rrenos que necesita pera situá la vía y las estacions y deinés dependencias indispensables pera la explotació del ferro carril.

No duptem pas que 'ls reunits estarán conformes y aceptarán á mans pressades tan bonic pensament, per quant l' import dels terrenos representa molt poca cosa, al costat de la importancia y beneficis que obtindrà el país ab la realisació de l'obra.

Tortosa, Imp. FOQUET. P. Hospital 5

— 136 —

recho, ora de hecho, que de cualquier manera interviniéren en adelante. Y demás desto instituyemos con la autoridad dicha, y tenor de las presentes, para que dure perpetuamente en la dicha Iglesia, una Cofadria de hombres y mujeres, debajo del titulo dicho de la Cinta, que no sirva solo para Oficiales de un Oficio, sino para todos, cuyos Cofadres puedan con consentimiento de nuestro venerable hermano el Obispo de Tortosa, hacer procesiones, cantar los Divinos Oficios, tener Capitulos, y hacer todas las demás cosas que suelen hacer los Cofadres de otras Cofadias, libre, y licitamente, sin perjuicio, ni obstáculo alguno, y tambien concedemos á los Cofadres de dicha Cofadria, que por tiempo fueren, que puedan hacer cualesquier estatutos, capítulos, decretos, y ordenanzas necessarias para su bien, y para el buen gobierno de dicha Cofadria, con tal, que sean licitas honestas, y no contrarias á los sagrados Cánones, á los decretos del santo Concilio Tridentino, ni á las constituciones Apostólicas, y que ayan de ser examinadas, y aprobadas por el Ordinario de Tortosa, y que puedan cuando les pareciere con maduro acuerdo, mudarlas, alterarlas, corregirlas, reformarlas, precediendo el mismo examen y exproba-
ción, y que puedan recibir todos, y cualesquier legados, mandas, haciendas, y bienes, muebles, ó sitios, que dejaren á la dicha Cofadria cualesquier Christianos, ora sea por vía de testamento, ó de donación, ora de cualquier otra manera que los dejaren, y que puedan tambien regirlos, administrarlos, y gobernarlos por los Oficiales deputados para ello, y convertirlos, y gastarlos en bien de la dicha Cofadria, y otras obras pías, á ella pertenecientes: con tal que ayan de dar razón de las cotas que han recibido, y administrado al Obispo de dicha Ciudad, segun los decretos del Sacrosanto Concilio de Trento. Demás de lo dicho para que dicha Cofadria se vaya en el tiempo venidero aumentando, por la misericordia de Dios omnipotente, y de los bienaventurados San Pedro y San Pablo, por su autoridad concedemos á todos los fieles Christianos, ansi hombres como mujeres, que se hizieren Cofadres desta Cofadria, que el dia que se hizieren, ascribir en el libro de dicha Cofadria, si estuvieren

100

— 185 —

• 2014 年 1 月号 第 127 号

ILLUSTRACIÓ CATALANA

Surt cada diumenge-Ún any Ptes. 30-Mitx any Ptes. 15'50-Tres mesos Ptes. 8-Mallorca, 287-BARCELONA

Regala una edició monumental
ilustrada per Xiro
del poema de Mossen Verdaguer
“L' ATLANTIDA,”

Disponible

Moreso

GRAN BOTIGA DE CALSAT

DE TOTES CLASSES

Sabates y botines d' ivern

Confecció esmerada pera ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREU FIXOS VENTES AL CONTAT.

Piazza de la Seu y Arc del Rumeu

TORTOSA

Joseph M. Cartes Mur

Metje-cirurgia homeopata del Hospital Homeopata de Barcelona.

Piazza de la Constitució 7-1.º—(cantonada de la travesia del Angel) TORTOSA.

L' Administració de la Veu de la Comarca facilitarà Catècismes de la Doctrina Cristiana compostos per lo P. FR Pere Vives (traduits de la llengua castellana à la catalana per major profit de las ànimes del Bisbat de Tortosa l' any 1857 per ordre del Illustrissim Senyor Bisbe D. Manuel Ros de Medrano) al preu de 2 pessetas lo cent el text y 5 pesetas ab la explicació.

Igualment se facilitaran notices de tot quant s'ha publicat y va publican-se en llengua catalana en prticular las obras de quinas sen ha ocupat la Veu en sas co-lumnas.

FILLS DE JOSEPH TEIXIDOR

ARTICLES DE

DIBUIX, PINTURA Y FOTOGRAFIA

del carrer del Regomir. 3. Barcelona

han trasladat son establiment al

CARRER FONTANELLA, 10. (PROP LA PLASSA DE CATALUNYA).—BARCELONA

DISPONIBLE

CAPITVLO VEYNTIVNO.

Como la Cofadria de la santa Cinta fué aprobada, y confirmada por Paulo V. Pontifice Summo, y de las Indulgencias que á los Cofadres concedió año 1617.

DESPUES de instituyda la Cofadria de la santa Cinta por el muy Ilustre y Reverendíssimo señor don Luys de Tena, Obispo de Tortosa, y por los muy Ilustres señores Canónigos, y Cabildo de su Catedral, y los demás que en ello concurrieron, se pidió á la Santedad de Paulo V. (que entonces era Summo Pontifice) se sirviesse de confirmarla, y conceder Indulgencias á sus Cofadres; y su Santedad, vista la obra tan pia, y tan agradable á Dios, y que el hazerlo abia de ser para aumento de la devoción con la Virgen Maria, Reyna de los Angeles, lo hizo con mucho gusto, por un breve que concedió en Roma, á 17. de Junio, del año 1617. cuyo tenor es el siguiente.

Paulus P. P. ad perpetuum rei memoriam, etc. Que en nuestro vulgar (para que lo entiendan todos, y sepan las Indulgencias que puecen ganar) lo vertiremos en la forma siguiente.

—185—

Paulo papa V. para perpetua memoria, &c. Desseando ejercitar con aumento del culto Divino, y salud de las almas, las obras de piedad, y caridad Christiana, que nuestro Salvador y Señor Iesuchristo (cuyas veces hazemos, aunque indignos en la tierra) nos encomendó con mucha instancia antes que se llegasse la hora de su muerte, confirmamos con mucho gusto siempre que se ofrece con nuestra autoridad Apostólica, segun que nos parece convenir á gloria de Dios los estatutos que con maduro acuerdo y Religioso zelo estatuydos, y decretados, se nos pide y ruega que confirmemos. Por parte pues de nuestros amados hijos los Oficiales de la Cofadria de la Santa Cinta de la gloriosa Virgen Maria se nos ha hecho saber que á gloria del omnipotente Dios se ha instituido canónicamente en la Catedral Iglesia de Tortosa una Cofadria de hombres y mujeres, debajo el titulo de la Cinta de la Reyna del cielo Maria, segun que parece por los estatutos, y ordinaciones, hechas en su institución; y como, segun apuntaba la misma petición, sean mas firmes las cosas aprobadas, y confirmadas por la Sede Apostólica, y se observen de ordinario con mas cuidado y puntualidad: por tanto los dichos Oficiales, y Cofadres nos fizieron humildemente suplicar, que á la iustitucion dicha de la Cofadria nos dignassemos de ayuntar la confirmation Apostólica, y conceder algunas Indulgencias, para su mayor robación, y observancia. Por tanto queriendo conceder á los dichos Oficiales y Cofadres especiales favores y gracias, y absolviento juntamente, y declarando que quedan absueltos, por el tenor de las presentes letras cualquiera de dichas personas, de cualquier excomuniones, suspensiones, entredichas ó otras sentencias Eclesiásticas, censuras, ó penas, ora sea que las ayan incurrido por derecho, ora por sentencia de algún Iuez, por cualquier ocasión que sea, tan solo en orden a conseguir el efecto de las presentes, movidos de las dichas súplicas, y ruegos aprobamos, y confirmamos con autoridad Apostólica la erección, e instituciones dichas, si segun está dicho, fueren hechas canónicamente, y les ayuntamos la robación, confirmation, y firmeza Apostólica, y suplimos cualesquier defectos, ora sean de de-